

Коту чыгу – авыл тормышын, ритмын үзгәртә торган, дүрт күзләп, санап котә торган зур вакыйга. Котәрсен дә, коздән туплаган ашлык - печән запасы кимеп барса...

Жәй ае керде, авылларда терлекләренә котугә чыгарырга күптән вакыт. Әмма кайбер авылларда әлегә мәсьәлә наман хәл ителмәгән булса, Мордовиябезнен татарлар яшәгән районнарын зур авылларында инде апрель урталарында ук коту чыккан. Аларда котугә авыл халкы чиратлап та котә, котугәгә акча түләп тә коттерәләр. Кечкенә авылларнын да күбесендә коту чыккан. Билгеле, мал саны аз булгач, котугә яллап булмый. Шуна да кечкенә генә Zubovo-Polyany районы Татар Лунданы авылында үз малларын үзләре котәләр.

Ләмберә районы Татар Тавла авылында дүрт дистәдән артыграк баш сыерлар асрыйлар. Яртысыннан күбесен фермер Азат Рәстәм улы Алмакаев үстерә. Татар Тавла авылынын табигате матур, жәйләүләре иркен, тау асларында үлән житәрлек; шунда мал-туар рәхәтләнеп тукланып йори. Ә кайбер хужалар малларын печәнне чабып китергән үлән белән ашаталар.

Темников районы Тархан авылында гомер-гомергә зур-зур котүләр, башка авылларда тосле, чыга торган иде. Ә бүген сарыклар котугә генә чиратлап саклыйлар. Сыерлар аз асрыйлар, шунлыктан котугә кумыйлар.

Кадошкино районы Латышовка авылындагы сарык котугә апрель азагында чыккан, әлегә биредә дә котугә чиратлап котәләр. Әмма күрше Большие Поляны авылында сарыкларын я электрокотугә саклай, я үз тирәләрендә саклайлар. Сыерлар асраучы да аз. Берничә фермер бар: алар да я үзләре саклай, я электрокотугә.

Менә шундый яналыктар бар авыл жирләрендә.

Н.ХӘЛИЛ